

David Wootton
Guldborgvej 51
4990 Sakskøbing

MILJØTILLADELSE

21-02-2019

Guldborgsund kommune har den 2. december 2018 modtaget ansøgning om miljøtilladelse til udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Guldborgvej 51, 4990 Sakskøbing.

Der er ansøgt om følgende på landbrugsbedriften:
Flexgruppe af dyretyper, så der kan skiftes mellem dyr inden for flexgruppen.
Dyreholdet vil hovedsagligt bestå af får og lam samt sommetider af enkelte slagtesvin. Dyreholdet udvides inden for eksisterende bygninger, så der sker ingen bygningsmæssige ændringer.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 208289. Det er version nr. 5 fra den 31. januar 2019, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøtilladelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøtilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 21. februar 2019 på Miljøstyrelsens Digital MiljøAdministration (DMA) dags dato. Afgørelsen kan ses her [Link](#), under vedhæftninger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet med en frist på 4 uger fra offentliggørelsesdatoen. Evt. klage skal indsendes elektronisk direkte til Miljø- og Fødevarerklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, - søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis du ønsker at søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden udløbet af nedenstående klagefrist.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 18/41913
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
DIR +45 54731983
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Evt. klage skal være modtaget senest torsdag d. 21. marts 2019 inden midnat.
Evt. klage har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Michael Thelander, Løjtoftevej 175, 4900 Nakskov, Tlf. 54928346, E-mail: guldborgsund@dof.dk

Kopi til orientering

Ann Reitan Frost, Gefion, E-mail af@vkst.dk

Persondataforordning

Vi indsamler de oplysninger om dig som vi har brug for i behandlingen af din henvendelse. Registrering, behandling og sletning af dine oplysninger sker i overensstemmelse med Persondataforordningen.

Har du spørgsmål til ovennævnte, kan du kontakte Guldborgsund Kommunes databeskyttelsesrådgiver (DPO):

*Bech-Bruun Advokatpartnerselskab
Langelinie Allé 35
2100 København Ø
Telefon: 72 27 30 02
Sikker beskedfunktion: <https://dpo.bechbruun.com/guldborgsund>.*

GULDBORGSUND

§16 B MILJØTILLADELSE

§ 16 B MILJØTILLADELSE TIL FÅREBESÆTNING PÅ GULDBORGVEJ 51, 4990
SAKSKØBING

GULDBORGSUND KOMMUNE
FEBRUAR 2019
18/41913

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	BAGGRUND	3
1.2	DATABLAD	4
1.3	RESUME	5
1.4	AFGØRELSE	6
2	VILKÅR FOR MILJØtilladelse	8
2.1	GENERELLE FORHOLD	8
2.2	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	8
2.3	NABOPÅVIRKNINGER	9
2.4	GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBETING	10
2.5	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	11
2.6	GENERELLE BEMÆRKNINGER	11
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
3.1	GENERELLE FORHOLD	13
3.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	13
3.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	18
3.4	NABOPÅVIRKNINGER	24
3.5	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING	31
3.6	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	32
3.7	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	33
3.8	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	34
4	OFFENTLIGHED OG HØRING	34
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	35
6	BILAG	36

1 RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 2. december 2018 modtaget ansøgning fra David Wootton om udvidelse af dyreholdet på Guldborgvej 51, 4990 Saksøbing med CVR-nr. 2110 4973. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, og har skema nr. 208 289. Det er version 5 af ansøgningsskemaet indsendt den 31. januar 2019, der ligger til grund for miljøtilladelsen.

Den 1. august 2017 trådte en ny husdyrbrugslov¹ i kraft. Med den nye lov er anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende anlæg og husdyrproduktion, mens anvendelse af arealer reguleres af generelle regler.

Det er typen af husdyr samt indretning og størrelse af staldenes produktionsareal samt typen af gødningsopbevaringsanlæg og overfladeareal på disse, der er afgørende for, hvilke krav der stilles i en miljøtilladelse.

Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealerne, hvor dyrene kun kortvarige eller slet ikke har adgang, tæller ikke med i produktionsarealopgørelsen.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget har ikke tidligere fået godkendelse/tilladelse efter den gamle husdyrgodkendelseslov (§§ 10, 11 eller 12), eller den nugældende husdyrbrugslov.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der er ikke samdrift med andre husdyrbrug.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1020 af 06.07.2018.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16 b miljøtilladelse til fårebesætning på Guldborgvej 51, 4990 Sakskøbing.
Tilladelsen omfatter:	2.350 m ² produktionsareal til får på dybstrøelse.
Dato ikrafttrædelse:	21. februar 2019
Bedriftens navn og adresse:	Markerseje, Guldborgvej 51, 4990 Sakskøbing.
CVR-nr. og P-nr.:	CVR-nr. 2110 4973 P.nr 1.004.703.259.
CHR-nr.:	76 444.
Ejendomsnummer:	376-0018138.
Matr.nr. og ejerlav:	3a Rørbæk-Langet, Sakskøbing.
Bedriftens ejer og ansøger:	David Wootton, Guldborgvej 51, 4990 Sakskøbing
Konsulent:	Ann Reitan Frost, VKST, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, E-mail af@vkst.dk, tlf. 2165 7231.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. E-mail: teknik@guldborgsund.dk, tlf. 5473 1000.
Forhøring af ejer/konsulent:	28-01-2019
Nabo/partshøring i perioden:	05-02-2019 til 20-02-2019
Tilladelsesdato:	21-02-2019
Afgørelse annonceret:	21-02-2019
Klagefrist udløber:	21-03-2019
Søgsmålsfristen udløber:	21-08-2019
Retsbeskyttelse udløber:	21-02-2027

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om tilladelse til:

2.350 m² produktionsareal til får på dybstrøelse. 3 stalde på henholdsvis 1.325, 275 og 750 m² produktionsareal.

Der sker ikke bygningsmæssige ændringer. I den store stald er der flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder. I de to mindre stalde (laden og lille stald) er der flexgruppe: Alle dyr.

Flexgruppe betyder, at dyreholdet kan bestå af enten kvæg, heste får og/eller geder. Der kan skiftes mellem dyretyperne, uden det kræver ny godkendelse/tilladelse. Ved flexgruppen alle dyr kan der frit skiftes mellem alle dyr, uden fornyet godkendelse/tilladelse.

Der er søgt om flexgruppe, men dyreholdet på bedriften består hovedsagligt af får og lam. Sommetider kan der forekomme få slagtesvin i den "lille stald".

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

BAT (Bedste tilgængelige teknik)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU³.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1467 af 06.12.2018

³ Europa-Parlamentets og rådets Direktiv 2010/75/EU, af 24.11.2010, om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Da husdyrbruget har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, er der fastsat vilkår i miljøtilladelsen, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg.

Miljøkonsekvensvurdering

Denne tilladelse er givet efter 16 b og der er derfor ikke krav om miljøkonsekvensvurdering.

Konklusion

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i tilladelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til fåreproduktionen på landbrugsejendommen Guldborgvej 51, 4990 Saksøbing med CVR-nummer 2110 4973. Tilladelsen gives ved overholdelse af de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, da den beregnede ammoniakemission fra anlægget, er på over 750 kg NH₃-N pr. år, men dyreholdet er under IPPC-grænsen/grænsen for IE-brug.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 2.350 m²:

- 1.325 m² produktionsareal til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder i dybstrøelse. Dyreholdet vil bestå af får.
- 275 m² produktionsareal til flexgruppe: Alle dyr, dybstrøelse. Dyreholdet vil bestå af får og/eller lam.
- 750 m² produktionsareal til flexgruppe: Alle dyr, dybstrøelse. Dyreholdet vil hovedsagligt bestå af får og/eller lam og sommetider af få slagtesvin.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

SIDE 7/36

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg ud over det tilladte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune. Dyreholdet vil hovedsagligt bestå af får og lam samt sommetider af få slagtesvin, men vil kunne skiftes til en anden dyretype inden for flexgruppen, hvis det ønskes.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for udnyttet, når det der er anmeldt og truffet afgørelse om er gennemført. Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Der gøres opmærksom på, at denne afgørelse ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøtilladelse.

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelse.
3. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang og staldindretning

4. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende produktionsareal med den angivne staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit:

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal m ²	Produktionsareal (m ²)
Store fårestald	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder. Dybstrøelse	1.428	1.325
Laden	Flexgruppe: Alle dyr Dybstrøelse	480	275
Lille stald	Flexgruppe: Alle dyr Dybstrøelse	850	750
I alt			2.350

Placering af de enkelte stalde/staldafsnit fremgår af kort 2 i denne miljøtilladelse.

Overbrusning og rengøring

5. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusiv gulvarealer holdes tørre, samt at stalde, ventilation- og fodringsanlæg holdes rene.
6. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

7. Mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes, således at unødig støj og el-forbrug undgås.
8. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

9. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til en godkendt opsamlingsbeholder.
10. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødning m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v.

Affald

11. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
12. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Beredskabsplan

13. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal revideres årligt og/eller efter behov. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
14. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.3 NABOPÅVIRKNINGER

Lugt

15. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde og gødningsoplæg, der vurderes at være væsentlig større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

16. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
17. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikrer bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

18. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00. Der vil dog kunne ske afvigelser.

Støj fra anlæg og maskiner

19. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

20. Hvis Guldborgsund Kommunes finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.
21. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

22. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Væsentlighed vurderes af Guldborgsund kommune.

Lys

23. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.l.

2.4 GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBETING

Gødningstyper og mængder

24. Husdyrgødningen skal håndteres som dybstrøelse fra samtlige stalde.

Fast husdyrgødning

25. Stalde med dybstrøelse skal tilføres tilstrækkeligt med halm eller lignende strukturmateriale til, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

2.5 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

26. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
- Til dokumentation for produceret dyretype kan gødningsregnskabet eller lignende anvendes.
 - Til dokumentation for type og størrelse af produktionsarealer kan bygningstegninger anvendes.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.

2.6 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøtilladelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelse.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af tilladelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne tilladelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse/tilladelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøtilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog

SIDE 12/36

ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.

- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne tilladelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 1076 af 28.08.2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.
- Øvrige relevante godkendelser/dispensationer/tilladelser i forhold til anden lovgivning som ex. Byggeloven, Planloven, Slambekendtgørelsen og lign. skal søges separat.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
21. februar 2019

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Tilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på Guldborgvej 51, 4990 Saksøbing. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 76 444, og ejendommen drives af David Wootton under CVR-nr. 2110 4973.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stillede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansatte på bedriften være bekendt med vilkårene i tilladelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune altid skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig samt ved ophør af husdyrproduktionen.

Begrundelsen for disse vilkår er, at kommunen hurtig skal kunne komme i kontakt med ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på ejendommen.

Kommunes vurdering

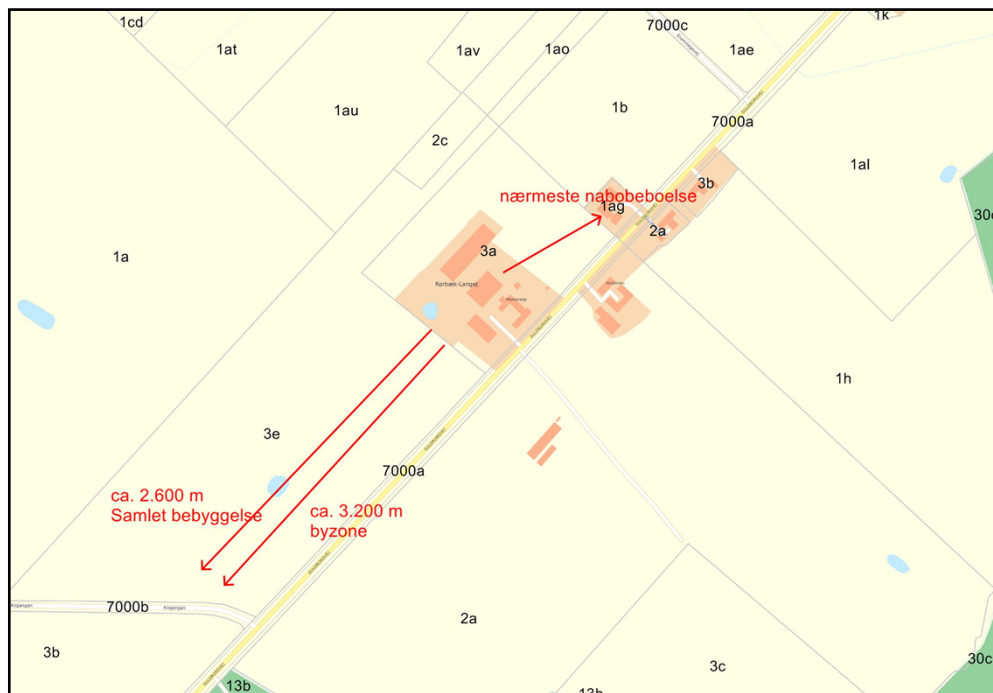
Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne tilladelse.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 **Afstandskrav og lokalisering**

Husdyrbrugets anlæg er placeret i landzonen. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Guldborgvej 53, som ligger ca. 118 meter øst for staldanlægget. Guldborgvej 86 beliggende ca. 2.600 meter mod syd-vest er nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som er at betragte som udgangspunkt for en samlet bebyggelse. Nærmeste byzoneområde er Saksøbing, som ligger ca. 3.200 meter mod syd vest.

Nedenstående kort viser placeringen af omkringboende i forhold til husdyranlæggets placering.

Kort 1. Beliggenhed i forhold til omkringboende.

Med denne miljøtilladelse gennemføres der ingen ændring i staldanlæggene som medfører forøget forurening.

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste punkt fra anlægget til områdetypen.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg - <i>Krav 25 meter</i>	>25 meter
Almene vandforsyningsanlæg - <i>Krav 50 meter</i>	>50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² - <i>Krav 15 meter</i>	>15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej - <i>Krav 15 meter</i>	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed - <i>Krav 25 meter</i>	>25 meter
Beboelse på samme ejendom - <i>Krav 15 meter</i>	>15 meter
Naboskel - <i>Krav 30 meter</i>	>30 meter
Nabobeboelse - <i>Krav 50 meter</i>	>50 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde - <i>Krav 50 meter</i>	>50 meter

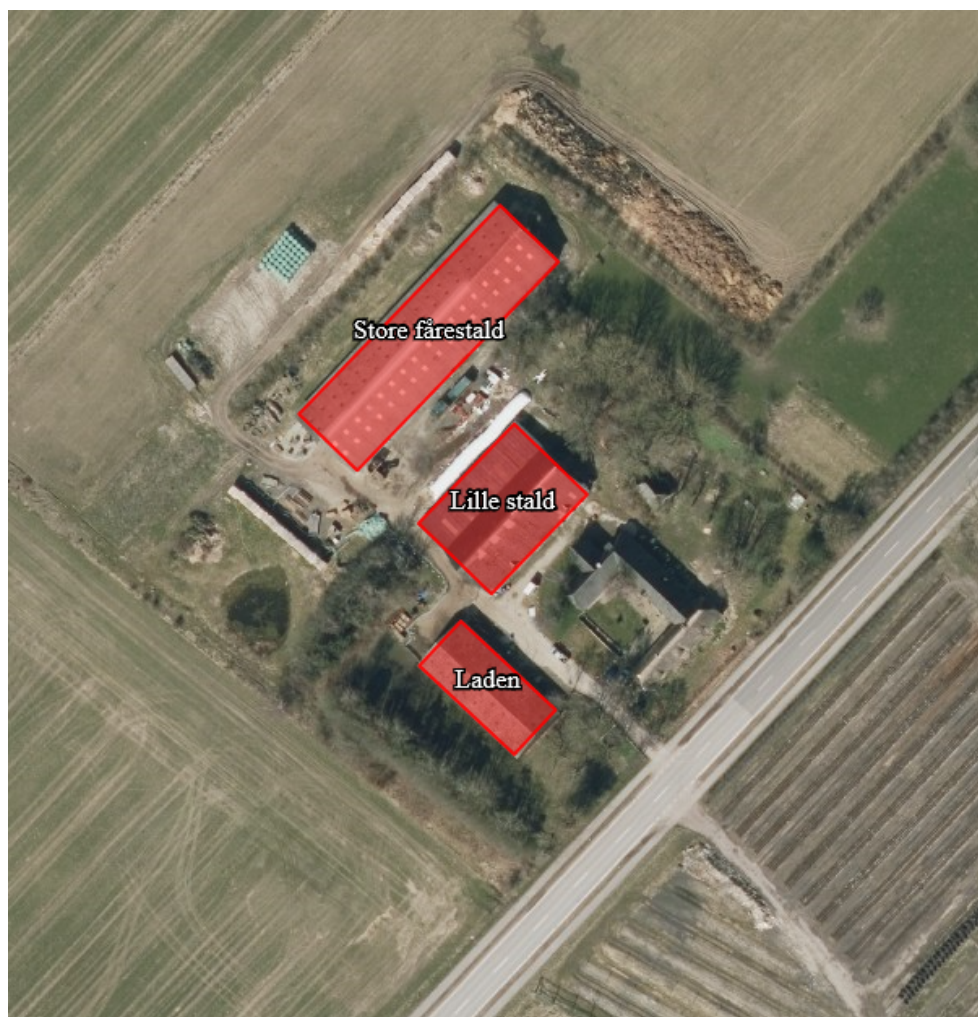
SIDE 15/36

Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	Ca. 2.600 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsom naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

Alle gældende afstandskrav er overholdt.

Der opføres ikke nye staldanlæg eller gennemføres ændringer/udvidelser i eksisterende, som medfører forøget forurening, i forbindelse med det ansøgte.

Udformningen af ejendommens anlæg fremgår af nedenstående kort.

Kort 2. Oversigtskort over anlægget.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at alle gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav med hensyn til bygge-, beskyttelseslinjer. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og åbeskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjen, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder, skovrejsningsområder, lavbundsarealer, kystnærhedszonen og værdifulde kulturmiljøer.

Bevaringsværdig bygninger

Stuehuset på ejendommen er en bevaringsværdig bygning. Dette har ingen betydning i forhold til denne miljøtilladelse.

Da der med denne miljøtilladelse ikke gennemføres bygningsmæssige ændringer vurderes det, at krav til bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er overholdt. Produktionen vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskab

Der sker ingen ny byggeri i forbindelse med denne miljøtilladelse på Guldborgvej 51.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab tæt på skov.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Oversigtskort".

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning omkring ejendommen, idet det vurderes, at anlæggets fremtræden i forhold til landskabet vil være uændret, da der ikke opføres nyt byggeri.

Der vil være lys i staldene i perioder, men ikke lyskilder, der vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de landskabelige hensyn varetages, da der ikke opføres nyt byggeri i forbindelse med ændringen på husdyrbruget.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Landskabelige værdier

Husdyrbruget er placeret i landzonen i et område, som i kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde. Størstedelen af disse områder består af jordbrug i almindelig drift, og er hovedsagligt forbeholdt jordbrugserhvervet. Driftsmæssigt nødvendige anlæg i relation til jordbrugserhvervet kan tillades. Disse skal dog tilpasses beskyttelsesniveauet mest muligt. Da udvidelsen på denne bedrift er vurderet i forhold til naturområder (se afsnit 3.4.1 vedr. naturvurdering), vurderes det, at bedriften er tilpasset ovenstående beskyttelseshensyn.

Der gennemføres ingen nybyggeri i forbindelse med denne tilladelse.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved, at være relativt fladt med skov og spredt bebyggelse.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer, dog er stuehuset på ejendommen en bevaringsværdig bygning. Den bevaringsværdig har ikke betydning for denne miljøtilladelse.

Ca. 120 m nord og øst for ejendommen ligger et kulturmiljø: Berritsgård (husmandskoloni). Vest for ejendommen ligger et andet kulturmiljø: Berritsgård.

Der ligger et beskyttet fortidsminde ca. 1.200 meter vest fra anlægget ved Berritsgård, men da anlægget ligger uden for beskyttelseszonen på 100 meter, vil de ikke blive berørt af denne tilladelse.

Naturmæssige værdier

Ejendommen ligger uden for områder med særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste område udpeget som økologisk forbindelse ligger over 1.000 meter fra anlægget.

Geologiske værdier

Syd og vest for anlægget omkring Saksøbing/Flintinge Å og Saksøbing Fjord ligger et større Regionalgeologisk interesseområde. Et sådant område er prioriteret i relation til landskabelige værdier. Med udgangspunkt i afstanden på ca. 2.700 meter fra anlægget vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig indflydelse på de geologiske værdier i området.

Rekreative værdier

Rundt om ejendommen ligger et større regionalt friluftsområde. Området strækker sig fra nord med Storskov gennem mindre skove til syd, Grænge skov. Selve ejendommen ligger uden for dette område, og det vurderes, at det ansøgte ikke vil have væsentlig indflydelse på området.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrproduktionen ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale udpegninger.

Samlet vurderes det, at det konkrete projekt ikke har en væsentlig virkning for de ovennævnte områder og værdier, og at det ansøgte er uden væsentlig landskabelig og visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang og staldindretning

Husdyrbrugets produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagrer, den såkaldte "stipladsmodel".

Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset produktionsforhold.

Ved vurdering af husdyrbrugets miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om tilladelse til eksisterende produktionsarealet med den fleksibilitet, det giver med ny lov, med hensyn til antal får og lam samt sommetider få slagtesvin. Der er ingen ændringer i bygningsmassen, og der inddrages ikke nyt produktionsareal. Da der er søgt om flexgruppe, er der endvidere fleksibilitet i valg af dyretype i henhold til den valgte flexgruppe.

Husdyrbruget drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2. Staldafsnit i de enkelte husdyranlæg.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal m ²	Produktionsareal (m ²)
Store fårestald	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder. Dybstrøelse	1.428	1.325
Laden	Flexgruppe: All dyr Dybstrøelse	480	275
Lille stald	Flexgruppe: All dyr Dybstrøelse	850	750
I alt			2.350

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget foretaget inden for de seneste 8 år.

Seneste ændring på husdyrbruget er sket ved en VVM-screening i 2005.

8 års driften er opgjort på baggrund af VVM-screeningen i 2005. Det samme er nudriften.

Da der ikke har været foretaget ændringer i produktionsarealet siden 2005, er der ingen forskel på ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Fleksibilitet og udnyttelse

Der er søgt om flexgruppe, alle kvæg, heste, får og geder i Store fårestald samt Flexgruppe Alle dyr i Laden og Lille stald. Flexgruppen betyder der kan skiftes mellem dyretyperne i flexgruppen. Dyreholdet forventes at bestå af får og lam samt sommetider af få slagtesvin i den "lille stald".

Flexgruppe alle kvæg, heste, får og geder består af: Malkekøer; Kvier; Stude, Ammekøer; Slagtekalve (over 6 mdr.); Kalve (under 6 mdr.); Heste, Får og geder. Dyrene skal gå i dybstrøelse.

Flexgruppe alle dyr består af: Ovonnævnte dyr samt Søer, golde & drægtige; Smågrise; Slagtesvin. Alle dyrene skal gå på dybstrøelse.

Med de nye regler i husdyrbrugloven tillades produktionsarealet med de ansøgte dyre-/staldtyper. Der er således mulighed for at udnytte stalden mere eller mindre.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for de fastlagte vilkår og grænser jævnfør dyrevelfærdsreglerne.

Enhver ændring ud over det fastsatte i vilkår kræver fornyet tilladelse/godkendelse.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

Udegående dyr

Der er ikke tastet udegående dyr ind i ansøgningen. Fårene er på græs om sommeren, men beregningerne i ansøgningssystemet er foretaget ud fra "worst case", dyr på stald hele året.

Da beregningerne er foretaget uden fradrag for udegående dyr, er der ikke stillet vilkår i relation til udegående dyr.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 **Overbrusning og rengøring**

Ansøger har oplyst, at der er opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold og skadedyr.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stier inklusive gulve holdes tørre og rene, samt at stalde og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Til god staldhygiejne hører blandt andet, at stierne holdes rene og tørre. Samtidig forebygger renholdelse af område med foder, at skadedyr tiltrækkes og opformerer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 **Ventilation**

Der er naturlig ventilation i den "store fårestald". I "laden" og "lille stald" er der blandet ventilation.

Der er stillet vilkår om, at mekaniske anlæg skal renholdes og vedligeholdes, så unødigt støj og el-forbrug undgås. Begrundelse herfor er, at det skal sikre den meste optimale ventilation og reducere energiforbruget.

Kommunes vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til driften af ventilationsanlægget, ikke vil være væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.4 **Energi- og vandforbrug**

Energi

Energi anvendes primært til mekaniske anlæg, foderbehandling samt belysning.

Der er stillet vilkår om, at mekaniske anlæg renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de givne vilkår vil produktionen ikke medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand.

Ejendommen anvender vand fra Vandforsyningen Østlolland.

Der er stillet vilkår om, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de givne vilkår vil produktionen ikke medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.5 **Spildevand, restvand, vaskevand og regnvand**

Spildevand fra ejendommen omfatter sanitært spildevand fra toiletter og husspildevand, som afledes til kloaksystem.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre u hensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Med samme begrundelse er der stillet vilkår i relation til renholdelse af befæstede arealer.

Overfladevand/regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes via dræn til vandløb.

Der indgår ikke spildevand fra rensning af sprøjteudstyr og lign., da det ikke foretages på ejendommen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand og restvand der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af overfladevand m.m. sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.6 **Affald**

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket på fast areal og afhentes efter behov af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for normal arbejdsdag.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Det vurderes, at døde dyr kan opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olief- og kemikalieaffald

Der opbevares stort set ikke kemikalieaffald af spildolie, motorolie og lignende på ejendommen.

Der er ingen olieforbrug eller spildolie forbundet med produktionen på ejendommen. Der er en olietank.

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Brændbart affald i form af plastik, papir, pap og andet brandbart bliver opsamlet og bortskaffes via genbrugsplads.

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal opbevares på fast bund med overdækning eller tilføres en gyllebeholder. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.7 Råvarer og hjælpestoffer

Olie/dieselolie

Der er en olietank på 1200 l fra 2001 på ejendommen.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Andre olieprodukter opbevares på fast gulv uden afløb.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Der er ikke oplag af pesticider/sprøjtemidler på ejendommen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer.

3.3.8 Driftsforstyrrelser og uheld

En væsentlig risiko for uheld eller driftsforstyrrelser kan opstå ved håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olie og kemikalier.

Beskrivelse af risici

Ansøger har angivet følgende som mulige risici eller uheld, som kan medføre væsentlig forurening:

Risici

- Uheld med fejl i foderblandingerne.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Uheld med lækage af olietanke.

Uheld

- Syge dyr som følge af fejl i foderblandinger
- Forurening med olie.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.

SIDE 23/36

- Uheld med olie vil kunne forurene miljøet.

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser eller uheld eller eventuelle gener og forurening ved uheld træffes følgende forholdsregler jf. ansøger:

- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietanke er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Medicin opbevares i aflåst rum.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med husdyrgødning eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Medarbejdere er udstyret med en mobil telefon. Ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

3.3.9 Beredskabsplan

Der er for ejendommen udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle samt andre uheld eller kritiske situationer.

Der er indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på ejendommen, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold.

Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøtilladelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpende, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Planen skal opdateres jævnligt/årligt eller efter revidering af procedure i forbindelse med uheld.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der

viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig rør m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Desuden er der stillet vilkår om, at hvis der sker uheld med forurening til følge, skal kommunen kontaktes. Hvis det er uden for normal arbejdstid, skal kontakten ske til miljøvagten og/eller beredskabet. Ved kontakt til beredskabet skal Guldborgsund Kommune kontaktes den kommende hverdag efter forureningen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med den udarbejdede beredskabsplan er taget højde for eventuelle uheld. Herved vurderes det, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på ejendommen være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser.

3.3.10 Biaktiviteter

Der er ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv. Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.023 kg NH₃-N pr. år.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tablet 3. Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	3.471 kg	0 kg (ift. nudrift)
Nudrift – VVM-screening 2005	3.471 kg	
8 års drift – VVM-screening 2005	3.471 kg	0 kg (ift. 8 års drift)

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra anlægget er uændret i forhold til nudrift og 8 års drift.

I denne miljøtilladelse gennemføres der ingen bygningsmæssige ændringer. På baggrund heraf er der ikke ændringer i produktionsarealet i stalde i forhold til nudriften.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper, staldsystemer, da der ikke er ændringer i forhold til nudrift.

Da der er tale om eksisterende anlæg uden ændringer, er der ikke stillet krav til indførsel af yderligere tiltag til reduktion af ammoniakemissionen.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår til de forudsætninger, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering - § 16 b miljøtilladelse, Guldborgvej 51).

3.4.1.1 Ammoniak og natur

Ammoniakfølsom natur

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i det nærmeste naturområde med kategori 1-natur. Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområdet ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Guldborgvej 51 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

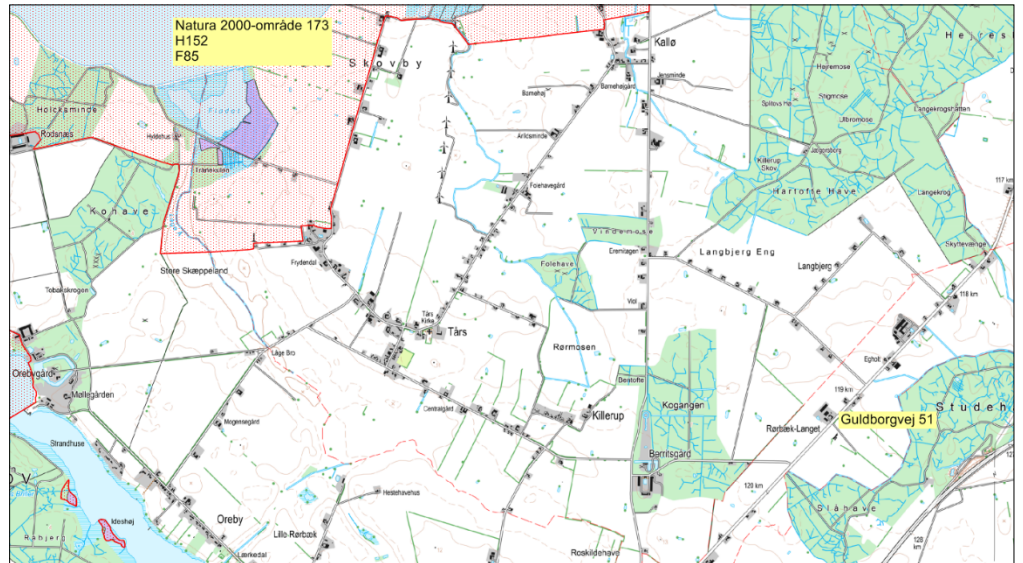
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Guldborgvej 51 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

3.4.1.2 Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Guldborgvej 51 er område nr. 173, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 4 km til den nærmeste del af Natura 2000-området, se kort 3.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (lilla signatur) i Natura 2000-område 173 (rød, prikket signatur).

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Guldborgvej 51 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$ medfører det ikke ændringer i lokaliteter, som er egnede som yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er dyr og stalde. Vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af regler i denne bekendtgørelse vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

SIDE 27/36

I husdyrbrugloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse.

Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, staldtype og m² produktionsareal. Derfor er der stillet vilkår om, hvilke dyretyper, staldsystemer og omfanget af m² produktionsareal, der må være i de enkelte husdyranlæg på husdyrbruget.

Udbredelse af lugten i nærområdet afhænger desuden af staldanlæggets geografiske placering. De nævnte parametre indgår alle i de gennemførte beregninger og der af følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved det pågældende områdetype.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar men vurderes ikke væsentlig genegivende.

De beregnede geneafstande er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 4. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter		Vægtet gennemsnitsafstand* meter	Genekriterie overholdt
	Ukorrigeret	Korrigeret		
Enkelt bolig Guldborgvej 122	153	168	216	Ja
Enkelt bolig Guldborgvej 53	153	168	170	Ja
Samlet bebyggelse Guldborgvej 29	431	388	2.892	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Sakskøbing	588	288	2.916	Ja

* De aktuelle lugtafstande er målt med udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum fra hvert staldafsnit for sig.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenefstandene er overholdt, idet afstanden til henholdsvis byzone-/sommerhusområde samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnede geneafstande. Geneafstande er angivet ud fra den "ny lugtvurderingsmodel" som først begrænsende model i ansøgningsystemet.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 414 meter ud fra ny lugtvurderingsmodel. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra husdyrbruget kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Staldanlægget på Guldborgvej 51 ligger uden for de nævnte grænser, til samlet bebyggelse og byzone. Men inden for 100 meter fra nærmeste enkeltbolig ligger en anden bedrift, Guldborgvej 65 B, med mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Der er derfor indregnet en kumulativ effekt svarende til en forøgelse af geneafstanden med 10 %.

Generelt i forhold til lugt

Lugtmissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen, er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra ejendommen.

Lugt fra gødningslagre indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

Der er stillet vilkår om, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse samt byzone og sommerhusområde er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer.

Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse ved udbringning af husdyrgødning. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugt fra ejendommen.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Ansøger har oplyst at fluer bekæmpes efter gældende regler, og at der ikke er et generelt flueproblem på ejendommen i dag. Fluer bekæmpes via miljøfluen og Stalosan.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologispunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Ansøger har oplyst at bekæmpelse af rotter foregår via den kommunale bekæmpelse.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottbekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift og dels ved opretholdes af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottbekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottbekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. vis den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottbekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter), som skal afhjælpes. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

Transporter til og fra husdyrproduktionen vil komme ad Guldborgvej enten fra Guldborg eller Sakskøbing.

Der er ikke daglige transporter til og fra ejendommen. Der vil være enkelte årlige transporter af mineraler og tilskudsfoder, samt dyrlæge/konsulenter og afhentning af døde dyr efter behov. Herudover vil der være transport af dyr til og fra græsningsarealer, samt transport af husdyrgødning.

Transporter med dybstrøelse forekommer kun 1 gang årligt i forbindelse med at staldene tømmes, og forekommer derfor i en kort koncentreret periode.

Der er ikke ændringer i produktionen, der medfører flere transporter.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transporter med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse skal foregå ved hensynsfuld kørsel og så vidt muligt planlægges til hverdage mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de angivne transportveje til og fra ejendommen er hensigtsmæssige, og at transporterne ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende. Der er ikke vurderet grundlag for at stille vilkår vedrørende transporter til og fra ejendommen.

Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn. Det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra blanding/transport af foder, læsning af dyr og udbringning af husdyrgødning og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene og staldmekanik. Der vil være begrænset støj fra dyr og fodring uden for ejendommen.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer.

Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Tabel 5. Støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00 – 22.00 i forbindelse med læmning	Begrænset støj uden for bygning
Kørsel med maskiner	Lastbil med husdyrgødning fra ejendom til udbringningsarealer	I højsæsonen – hele døgnet	Der tages hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning

Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj og rystelser vil kunne overholdes, og der vil kun i meget få tilfælde opstå væsentlige støjgene fra transporterne.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller –beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med husdyrgødning, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer.

Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Desuden vil der i tørre perioder kunne forekomme støvgener på grusveje.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og hensynsfuld kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs.

Der er sat vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for ejendommens areal. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvgener for omkringboende ud over det forventelige i landzonen. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis. Al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Samtidig skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBTERING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på husdyrbruget er beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet, og består af dybstrøelse.

Mængden af den producerede gødning er estimeret i nedenstående tabel.

Tabel 6. Produceret husdyrgødning

Dyretype	Antal	Gødningstype	Normtal (t/dyr)	dybstrøelse (t/dyr)
Får	1.000	Dybstrøelse	2,32	2.320
I alt				2.320

1 tons dybstrøelse svarer til 1,7 m³.

Beregningerne er gennemført med udgangspunkt i dyretype og staldsystem.

Med indførsel af stipladsmodellen fastsættes ammoniakemissionen fra anlæggets gødningslagre med udgangspunkt i overfladearealerne.

For at sikre at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og lagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at stalde og gødningslagre indrettes og drives som angivet, det vil sige at husdyrgødningen skal håndteres som dybstrøelse. Ønskede ændringer i gødningsopbevaring skal forelægges Guldborgsund kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne, som ligger til grund for miljøtilladelsen holder.

3.5.2 **Fast gødning incl. dybstrøelse, opbevaring**

Dybstrøelsen i staldene muges ud 1 gang årligt i forbindelse med at staldene tømmes. Dybstrøelsen køres direkte fra stalden i markstak.

Den årlige produktion af dybstrøelse er beregnet til 2.320 tons svarende til 3.944 m³.

Overdækning og placering af markstak er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Markstakke indgår ikke i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, da markstakke ikke er et fast placeret anlæg.

Der er stillet vilkår om, at dybstrøelsen i staldene tilføres tilstrækkelig halm eller lign., således at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

3.6 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem husdyrbrugloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af den bedst tilgængelige teknologi (BAT) og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøtilladelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents").

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene vurderes forskellige for nybyggeri/omfattende reovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Da denne tilladelse gives efter § 16 b i husdyrbrugsloven, er det kun følgende område, der vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager.

3.6.1 **Ammoniak**

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald

og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er vurderet BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 208 289, version 5, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 3.470 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 3.470 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed på samme niveau som BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige vilkår for valgte staldsystemer.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.7 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

Følgende egenkontroller gennemføres jf. ansøger:

- Produktionsrapporter (p-kontrol).
- Opgørelser over foderforbrug.
- Dyrlægerapporter.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning.
- Tilsyn med diverse funktioner af stalde.

For at kunne dokumentere at miljøtilladelsen og lovgivningen overholdes skal følgende være til rådighed på kommunens forlangende:

- Produktions- og effektivitetskontrol evt. gødningsregnskab.
- Bygningstegninger med angivelse af produktionsareal.
- Dokumentation for bortskaffelse af affald.
- Beredskabsplan.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøtilladelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøtilladelse uden, at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelsen overholdes.

Dokumentationerne foreligger desuden i en form, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 **Alternative løsninger**

Der er ikke overvejet alternative placeringer af produktionen. Men det er vurderet, at det er mest rationelt at have denne samlet på en adresse og i eksisterende bygninger.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at udnyttelse af eksisterende bygninger er at foretrække, så længe disse ligger placeret således, at alle beskyttelses niveauer for ammoniak, lugt og støj kan overholdes. Det er derfor vurderet, at der kan gives tilladelse til den ansøgte fleksibilitet i de eksisterende stalde, når driften følger vilkårene i denne tilladelse og foregår som beskrevet i ansøgningsmaterialet

3.8.2 **0-alternativ**

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den evt. øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af den ansøgte fleksibilitet på ejendommen, ikke påvirker lokalområdet væsentligt.

Et 0-scenarie vil også betyde, at der ikke skal udarbejdes en tilladelse med de forbedringer i forhold til miljøet, der er forbundet hermed. Samtidig vil en løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af bedste tilgængelig teknik ikke finde sted.

4 OFFENTLIGHED OG HØRING

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 58 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Udkast i høring/naboorientering

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkastet til miljøtilladelse har været i høring hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt øvrige parter i 2 uger med høringsfrist den 20-02-2019 jf. § 56 i husdyrloven.

Øvrige parter omfatter de nærmeste naboer, som eventuelt kan blive berørt af, at tilladelsen meddeles.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 414 meter.

Der er ikke gennemført høring af ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til ejendommen Guldborgvej 51, ud over de ovenfor anførte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Der er ikke indkommet indsigelser i høringsperioden.

Guldborgsund Kommune har følgende kommentarer og vurderinger i forhold til høringssvarene:

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, lugt, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området omkring produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i tilladelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven, herunder at

SIDE 36/36

projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.
Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

6 BILAG

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Naturvurdering

Bilag 1: Oversigtskort

Guldborgvej 51, 4990 Sakskøbing

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

GULDBORGVEJ 51, 4990 SAKSKØBING

Bilag 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	8

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

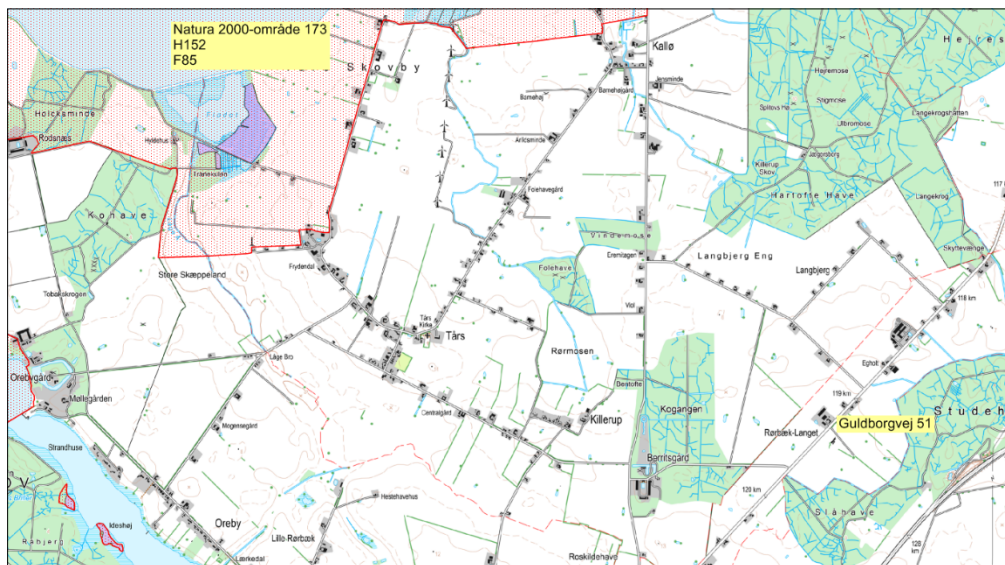
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til Guldborgvej 51 er beliggende ved Fladet 4,7 km nordvest for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet er en kortlagt habitatnaturtype 7230 rigkær. Naturområdet ligger i habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85, som er en del af Natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (lilla signatur) i Natura 2000-område 173 (rød, prikket signatur).

Den anbefalede tålegrænse for naturområdet er:

7230 rigkær: 15 - 25 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 13,4 kg N/ha/år i området omkring naturområdet.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i området med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområdet ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Borret overdrev, der ligger ca. 14 km sydøst for husdyrbruget. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

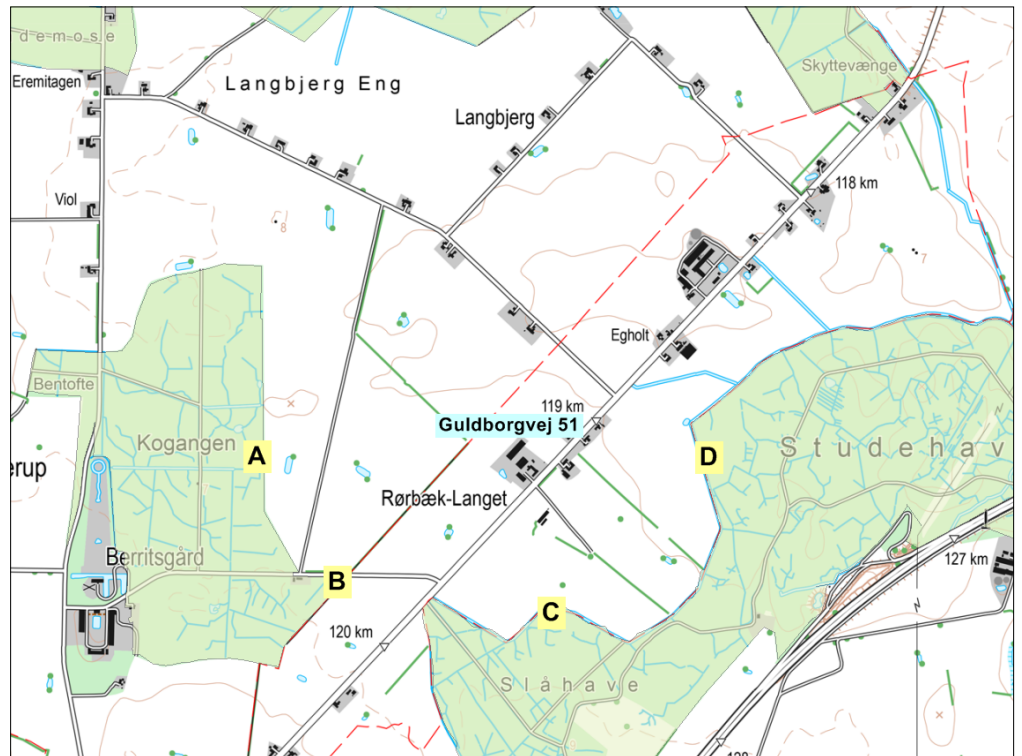
Baggrundsbelastningen med kvælstof er 14,3 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Guldborgvej 51 ligger flere skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 2 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Husdyrbruget på Guldborgvej 51 er næsten omkranset af skove, hvor de nærmeste ligger i en afstand af 450 – 770 m fra stald og lager. Skovene består hovedsagelig af løvtræer, og de er alle fredskov. Skovene vurderes, at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, idet de fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov.

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Guldborgvej 51.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
A. Kogangen	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
B. Kogangen	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
C. Slåhave	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
D. Studehave	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet A-D).

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 1000 m omkring husdyrbruget ligger mindst 17 vandhuller. Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i alle vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i det nærmeste naturområde med kategori 1-natur. Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområdet ligger under 0,2 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Guldborgvej 51 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i naturområdet. På denne

baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Guldborgvej 51 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 **Natura 2000-områder**

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Guldborgvej 51 er område nr. 173, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 4 km til den nærmeste del af Natura 2000-området, se kort 1.

Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F85).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152	
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand	
Naturtyper:	
Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)

Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)
Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
Klitlavning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
Kransnålalge sø (3140)	
	* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	
Skæv vindesnegl	Gråsæl
*Eremit	Spættet sæl
Bredøret flagermus	
Damflagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F85	
Smålandsfarvandet nord for Lolland	
Arter:	
Knopsvane (rastende)	Rørhøg
Sangsvane (rastende)	Blishøne (rastende)
Grågås (rastende)	Klyde
Hvinand (rastende)	Fjordterne
Toppet Skallesluger (rastende)	Havterne
Stor Skallesluger (rastende)	Dværgerterne

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen. Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtypen 7230 rigkær, som ligger ved Fladet, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Guldborgvej 51 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor

sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Bilag A).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af Bilag A.

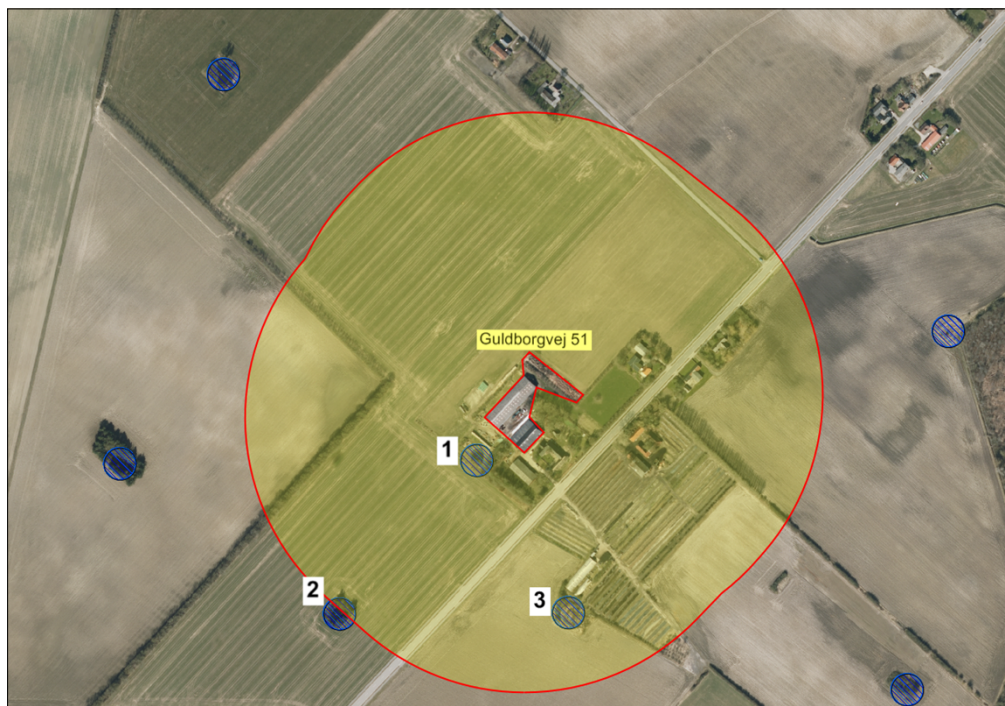
Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der tre vandhuller, se kort 3. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul 1	30 m	SV	47,7 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år
Vandhul 2	265 m	SV	0,9 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år
Vandhul 3	155 m	SØ	2,1 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år

Kort 3. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå stribet signatur) ved husdyrbruget. Det gule område angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Tidligere besigtigelser af vandhullerne i området viser, at en del af vandhullerne generelt huser flere arter af bilag IV-padder. Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal er der i vandhul 1 fundet stor vandsalamander og springfrø i 1993 samt løvfrø i 1995. Vandhullet er ikke besigtiget senere. Vandhul 2 husede i 2006 løvfrø, men ved en besigtigelse i 2013 blev den ikke genfundet. Ved besigtigelsen blev der imidlertid set 35 larver af springfrø samt 4 voksne eksemplarer af lille vandsalamander og 3 voksne eksemplarer af grøn frø. De sidste to nævnte padder er ikke bilag IV-arter. Der foreligger ikke oplysninger om besigtigelser af vandhul 3. Ud fra luftfotos synes vandhullet meget tilgroet, og det vurderes derfor at være ringe egnet som ynglested for bilag IV-padder.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5-6 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Bilag A med beskrivelser af bilag IV-arter). Udvidelsen af dyreholdet på Guldborgvej 51 sker i de eksisterende bygninger, og der foretages således ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer i forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i lokaliteter, som er egnede som yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Bilag A. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>